

Коваль І.О.

студентка,

Науковий керівник: Гусар О.А.

кандидат юридичних наук, доцент,

Національний авіаційний університет

ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

Розвиток інформаційного суспільства та його ключової складової – електронного урядування на сьогодні є глобальною тенденцією еволюції суспільства, яка веде до істотних змін у суспільно-політичних відносинах, починаючи від побуту, сфер виробництва та послуг та закінчуючи управлінням країною від державного до місцевого рівня. Розбудова інформаційного суспільства є сьогодні одним із пріоритетних завдань України, яке декларується у багатьох державних нормативно-правових актах, концепціях, програмах та стратегіях розвитку, артикулюється на чисельних наукових та професійних заходах

Актуальність даної теми полягає в тому, що в Україні електронне урядування знаходиться ще на початку становлення, що робить необхідним вивчення методів та форм державного управління, державної політики в умовах інформаційного суспільства. **Електронне врядування є одним із визначальних факторів та каталізаторів адміністративної реформи**, бо головним пріоритетом його діяльності буде полегшення доступу до послуг та контролю над чиновниками. Принципи електронного врядування сприяють трансформаційним перетворенням у діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, налагодженню їхньої співпраці з користувачами та власними співробітниками. Електронне врядування є одним з інструментів розвитку громадянського суспільства, впровадження якого сприятиме створенню умов для відкритого й прозорого державного управління [1].

Електронне урядування (е-урядування) – це:

– форма організації державного управління, яка сприяє підвищенню ефективності, відкритості та прозорості діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування з використанням інформаційно-телекомунікаційних технологій для формування нового типу держави, орієнтованої на задоволення потреб громадян.

– оптимізація процесу надання адміністративно-соціальних послуг, політичної участі громадян у державній розбудові шляхом зміни внутрішніх і зовнішніх відносин за допомогою технічних засобів, Інтернету та сучасних засобів масової інформації;

– ефективна технологія, яка спрощує та полегшує спілкування громадян, бізнес-структур і органів влади на будь-яких рівнях і в усіх сферах [3].

Упровадження е-урядування передбачає реалізацію комплексного та індивідуалізованого підходу до надання державних послуг користувачам з одночасним їх усуненням від безпосереднього контакту з державними службовцями.

Розвиток інформаційного суспільства та інформаційних технологій стимулює країни й органи державного управління до прийняття концепції «електронного уряду». Вона спрямована на досягнення таких цілей:

– Надавати населенню інтегровані послуги в мережі Інтернет;
– Перебудувати відносини з населенням;
– Побороти інформаційну нерівність. Держава може зробити нові технології доступнішими для менш забезпечених прошарків суспільства, а також організувати навчання комп'ютерній грамотності, особливо молоді та людей похилого віку;

– Розробляти ефективні нормативно-правові акти та здійснювати раціональну політику. Держава повинна створити гнучке законодавство, стимулюючи довіру до всіх видів електронних операцій і зберігаючи рівновагу між необхідністю економічного розвитку та потребами забезпечення конфіденційності інформації.

– Створити форми управління з активним залученням громадськості. Широка інформатизація відносин органів державної влади з суспільством врешті-решт може забезпечити реалізацію «прямої демократії», без проміжних ланок, у яких втрачається і спотворюється інформація [5].

Значну роль в системі електронного урядування відіграє реалізація адміністративних та інформаційних послуг в онлайн-режимі.

Сайти наших державних органів перебувають на ранніх стадіях розвитку онлайн-послуг, де передбачається висвітлення на урядових сайтах інформації щодо політики їх діяльності, принципів управління, структури, контактної інформації, правил та правових засад їх функціонування, режиму роботи та видів послуг, які вони надають. Також там можуть розміщуватися новини державних установ та

міститися посилання на інші електронні ресурси. Тоді як Європейські урядові сайти кардинально змінюють концепцію свого функціонування, переорієнтовуючись на активний обмін інформацією та даними з громадянами із широким залученням інтерактивних інструментів взаємодії по всій горизонталі та вертикалі влади. Державні органи через свої сайти надають громадянам повний спектр типових та індивідуальних послуг, залучають їх до активної участі в управлінні, надаючи для цього повноцінні можливості та інструменти [4].

Основними факторами, що перешкоджають запровадженню та розвитку технологій електронного урядування в системі державного управління або їх ефективному використанню, є такі:

- недостатність або відсутність державного системного контролю в цій сфері;
- фактична відсутність централізованої структури державного управління процесами інформатизації державних органів;
- відсутність взаємодії у функціонуванні інформаційно-комунікаційних систем державних органів, відомча відокремленість;
- неефективна державна політика щодо стандартизації, особливо у сфері відкритих стандартів для їх застосування в галузі державних послуг, кредит-но-фінансовій сфері, економіці, електронній комерції, освіті тощо;
- невідповідність законодавства у сфері інформаційно-комунікативних технологій та інформаційної безпеки системі законодавства Європейського Союзу [3].

На розв'язання цих та інших проблем організації діяльності органів державної влади й органів місцевого самоврядування з надання адміністративних послуг в електронній формі спрямовано комплекс заходів, розроблених у межах Концепції розвитку електронного урядування в Україні, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2010 р. № 2250-р. Так, Концепція розвитку електронного урядування в Україні визначає шляхи та засоби розв'язання проблем ефективного функціонування електронного урядування, серед яких процесу надання адміністративних послуг стосуються такі: 1) розроблення необхідної нормативно-правової та нормативно-технічної бази, а також єдиних стандартів, протоколів і регламентів взаємодії суб'єктів електронного урядування, їх гармонізація з міжнародними стандартами; 2) визначення переліку адміністративних послуг, що надають органи державної влади й органи місцевого самоврядування, переведення їх в електронну форму;

створення Національного реєстру електронних інформаційних ресурсів веб-сайтів органів державної влади та органів місцевого самоврядування на всіх рівнях; 3) створення єдиної інформаційної системи, що містить реєстр адміністративних послуг, що надають органи виконавчої влади й органи місцевого самоврядування, а також інформацію про умови їх отримання; 4) забезпечення надання органами державної влади й органами місцевого самоврядування послуг в електронній формі громадянам і суб'єктам господарювання з використанням Інтернету, зокрема, здійснення реєстрації суб'єктів господарювання, подання звітності; 5) створення Єдиного веб-порталу адміністративних послуг; б) створення спеціальних центрів (пунктів) надання послуг, центрів обслуговування населення (кол-центрів); 7) створення умов для участі громадян, їх об'єднань і суб'єктів господарювання у процесі підготовки державних рішень.

Упровадження е-урядування в Україні забезпечить якісно новий рівень управління державою та суспільством у цілому, зміцнить довіру до держави та її політики, вдосконалив взаємодію між органами державної влади та органами місцевого самоврядування, бізнесом, громадянами і державними службовцями. Якісно побудована система е-урядування має позитивно впливати на загальний перебіг та наслідки подальших радикальних перетворень в українському суспільстві. Побудова електронної демократії сприятиме становленню соціальної держави з впливовими інституціями, особливо з тих питань, де велике значення мають методи та форми взаємодії органів державного управління з населенням.

Список використаних джерел:

1. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні»: від 13.12.2010 р., № 2250-р // Офіційний вісник України. – 2010. – № 97. – Ст. 48.

2. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції розвитку електронного урядування в Україні»: від 26.09.2011 р., № 1014-р // Урядовий кур'єр. – 2011. – № 200.

3. Електронне урядування : підручник / авт. кол. : В. П. Горбулін, Н. В. Грицяк, А. І. Семенченко, О. В. Карпенко та ін. ; за заг. ред. проф. Ю. В. Ковбасюка ; наук. ред. проф. Н. В. Грицяк, проф. А. І. Семенченка. – К. : НАДУ, 2014. – 352 с.

4. Гонюкова Л.В. Основні напрями співпраці влади та громади і необхідні для цього умови [Електронний ресурс] / Л.В. Гонюкова // Державне управління: удосконалення та розвиток. – № 3. – 2015. – Режим доступу: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=819>

5. Клименко І.В., Линьов К.О. Технології електронного врядування.– К: Центр сприяння інституційному розвитку державної служби, 2006. – 192 с.

Ковтун Л.Ю.

магістр,

*курсант факультету підготовки,
перепідготовки та підвищення кваліфікації
працівників податкової міліції*

Науковий керівник: Біла В.Р.

*кандидат юридичних наук, доцент, заступник начальника кафедри,
Університет державної фіскальної служби України*

ЩОДО ПРИНЦИПІВ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО ПОРУШЕННЯ МИТНИХ ПРАВИЛ

Виникнення права взагалі та митного права зокрема об'єктивно зумовлено потребою регламентації, регулювання існуючих суспільних відносин та захисту їх від різного роду посягань. Ефективність такої регламентації (регулювання) багато в чому залежать від того, які відправні ідеї та начала будуть покладені в його основу. Дія та реалізація принципів має першочергове значення для досягнення цілей та виконання завдань галузі митного права.

Згідно з положеннями ст. 5 Митного кодексу України державна митна політика – це система принципів та напрямів діяльності держави у сфері захисту митних інтересів та забезпечення митної безпеки України, регулювання зовнішньої торгівлі, захисту внутрішнього ринку, розвитку економіки України та її інтеграції до світової економіки. Державна митна політика є складовою частиною державної економічної політики [1].

У свою чергу, захист митних інтересів держави (національних інтересів України) забезпечується та реалізовується шляхом здійснення державної митної справи (ст. 6 Митного кодексу України) [1].

Слід пам'ятати, що реалізація завдань провадження у справах про порушення митних правил не обмежується лише діяльністю митних органів. Згідно з положеннями ч. 2 ст. 522 Митного кодексу України, окремі склади правопорушень, а також усі справи про порушення митних правил, вчинені особами, які не досягли 18-річного віку, розглядаються місцевими судами (суддями) [1].